

Wprowadzenie

Przedstawiamy Państwu kolejny, tym razem podwójny, numer Biuletynu z serii Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna przygotowany przez Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Pomimo zakończenia realizacji projektu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: *Wspieranie kształcenia kadr dla potrzeb rozwoju regionalnego na kierunku gospodarka przestrzenna w specjalnościach zamawianych u Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego*, którego środki były źródłem finansowania dotychczas wydanych zeszytów serii, Rada Naukowa Instytutu podjęła decyzję o kontynuowaniu tego przedsięwzięcia oraz zgłoszeniu czasopisma do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego celem dokonania oceny punktowej. Utrzymano wcześniejsze założenie, że wydawnictwo stanowi serię stwarzającą możliwość przedstawienia wyników najnowszych badań, wymiany poglądów oraz prezentacji doświadczeń z zakresu problematyki rozwoju regionalnego i polityki regionalnej w Polsce. Jest ono otwarte dla wszystkich autorów, których opracowania z tej dziedziny, po procedurze recenzji, są publikowane na jego łamach.

Ze względu na zakończenie finansowania publikacji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, począwszy od niniejszego numeru, Biuletyn będzie dostępny odpłatnie. Zachęcamy biblioteki wszystkich ośrodków akademickich w Polsce, urzędy marszałkowskie i urzędy wojewódzkie, które to instytucje otrzymywały dotychczas bezpłatne egzemplarze Biuletynu, do zakupu jego prenumeraty. Podobny apel kierujemy do indywidualnych czytelników. Mamy nadzieję, że liczba zainteresowanych będzie podstawą dalszego rozwoju naszej serii wydawniczej.

Niniejszy tom Biuletynu Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, który został przygotowany w konwencji varia, otwiera artykuł Tomasza Resińskiego pt. „Programy miejskie w ramach polityki spójności Unii Europejskiej”. Autor w swoim opracowaniu dokonuje oceny dotychczasowych działań podejmowanych przez Unię Europejską wobec obszarów miejskich, jak również przedstawia rozwiązania mające na celu uskutecznienie wymiaru miejskiego polityki regionalnej Unii Europejskiej po 2013 r. Wyniki oparte zostały na przeprowadzonych przez autora poszerzonych wywiadach eksperckich z przedstawicielami miast będących bezpośrednimi beneficjentami analizowanych programów, reprezentantami instytucji europejskich, organów państwowych oraz stowarzyszeń samorządowych, a także naukowcami i ekspertami ds. polityki miejskiej.

Alexander Tölle w artykule pt. „Metropolitalna kooperacja transnarodowa. Wybrane możliwości i bariery na przykładzie Poznania i Berlina” zwraca uwagę na konieczność tworzenia transnarodowych sieci powiązań między regionami, które są skutkiem postępującej integracji europejskiej oraz globalizacji stosunków społecz-

no-gospodarczych. W ramach zarządzania rozwojem metropolii europejskich strategię z dziedzin wymiany doświadczeń, lobbingu, realizacji projektów i specjalizacji razem z innymi metropoliami odgrywają coraz ważniejszą rolę w reagowaniu na zmieniające się wyzwania. Z tej perspektywy autor przedstawia wstępną analizę możliwości współpracy między regionami metropolitalnymi Poznania i Berlina – na tle członkostwa obu regionów w Partnerstwie-Odra – ukazując istnienie wspólnych interesów, które mogą się przyczyniać do powstawania transnarodowych sieci powiązań.

W artykule „Nowe formy organizacji działalności usługowej i ich rola w rozwoju gospodarczym Poznania na przykładzie centrów usług wspólnych” Joanna Dominiak zwraca uwagę na innowacje organizacyjne w sferze usług obejmujące zmiany nie tylko w firmach sektora usługowego, ale dotyczące także działów usługowych funkcjonujących w ramach przedsiębiorstw produkcyjnych. Na tym tle autorka podkreśla znaczenie innowacyjnych metod zarządzania i organizacji przedsiębiorstw związanych z outsourcingiem i offshoringiem, które coraz częściej przybierają formę centrów usług wspólnych (CUW). Artykuł zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w 2011 r. w dziesięciu poznańskich centrach, które dotyczyły między innymi: motywów lokalizacyjnych, rodzaju świadczonych usług oraz zasięgu ich oddziaływania.

Kolejna praca przygotowana przez Hannę Gajdę pt. „Mieszkańcy Poznania wobec obcokrajowców” dotyczy problemu konsekwencji społecznych zaznaczającej się od kilkunastu lat, istotnej tendencji wzrostowej ruchów migracyjnych do Polski. Celem artykułu jest prezentacja wyników badań opinii mieszkańców na temat obecności obcokrajowców w Poznaniu przeprowadzonych w tym mieście w 2011 r.

Krzysztof Rosenkiewicz w swej pracy pt. „Obszary funkcjonalne jako nowa kategoria polityki regionalnej i polityki przestrzennej w Polsce” porusza zagadnienie zachodzących w Polsce zmian w systemie programowania oraz realizacji polityki rozwoju i planowania przestrzennego. Artykuł wskazuje na trudności, jakie mogą wiązać się z wdrażaniem w praktykę założeń Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polska 2030, która przewiduje konieczność wydzielenia obszarów funkcjonalnych, obok wymienianych w ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym obszarów problemowych oraz określonych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego obszarów strategicznej interwencji.

W kolejnym opracowaniu pt. „Rozwój zrównoważonego rolnictwa w Polsce” Anna Kołodziejczak prezentuje teoretyczne aspekty zrównoważonego rozwoju rolnictwa (pojęcie, cele) oraz wyniki badań zmian przestrzennych, jakie nastąpiły w latach 2004–2010 w efekcie wpływu instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej na zrównoważony rozwój rolnictwa w Polsce.

Biuletyn zamyka artykuł Magdaleny Polnej pt. „Wsparcie zalesień gruntów prywatnych środkami finansowymi Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce”, w którym autorka przedstawia analizę przestrzenną oraz ocenę poziomu pozyskiwania środków finansowych Wspólnej Polityki Rolnej, przeznaczonych na zalesienia gruntów prywatnych w Polsce. Analiza, przeprowadzona w ujęciu wojewódzkim, uwzględnia działania „Zalesianie gruntów rolnych” realizowane w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2004–2006 i „Zalesianie gruntów rolnych oraz zale-

sianie gruntów innych niż rolne” realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Zapraszamy Państwa również do działu nowości wydawniczych, w którym prezentujemy najnowsze prace autorstwa pracowników naszego instytutu, których tematyka bezpośrednio wiąże się z problematyką rozwoju regionalnego i polityki regionalnej.

Mamy nadzieję, że włączycie się Państwo w tworzenie kolejnych numerów naszego Biuletynu. Zapraszamy i zachęcamy Państwa do nadsyłania propozycji publikacji, informacji na temat nowości wydawniczych, streszczeń wyróżniających się prac magisterskich z zakresu problematyki rozwoju regionalnego i polityki regionalnej, które mogłyby stać się podstawą do przygotowania artykułów w numerze poświęconym debiutom naukowym. Tylko od naszej wspólnej aktywności zależy ostateczny kształt serii wydawniczej, której kolejny numer trafił właśnie do Państwa.

Redaktor Naczelny
Prof. UAM dr hab. Paweł Churski

Poznań, czerwiec 2012 r.

